

Ontdek het verborgen rendement in uw bedrijf

Albert Meijering

Verborgen rendement is dit jaar het motto van de Open Dagen van het PR. Het gaat om rendement dat u in uw bedrijf laat zitten omdat u het niet direct ziet. Het zit verborgen in de minder sterke punten in uw bedrijfsvoering, onvolkomenheden die bij verbetering al snel tot een flinke rendementsverbetering kunnen leiden. In de aanloop naar de Open Dagen komen in een reeks van artikelen verschillende onderdelen van de bedrijfsvoering aan de orde. Het doel zal steeds zijn om uw aandacht te vestigen op mogelijkheden voor verbetering, waarmee ook u uw voordeel kunt doen.

Kwaliteit, kwaliteitszorg en kwaliteitsborging zijn begrippen die volop in de belangstelling staan, ook in de veehouderij. Systemen voor kwaliteitsborging, zoals Keten Kwaliteit Melk en IKB Vlees zijn opgezet om naar de afnemers en consumenten een garantie te geven dat bij het produceren van melk of vlees aan bepaalde kwaliteitsnormen is voldaan. Dit met het oog op de (internationale) afzet.

Het PR wil tijdens haar Open Dagen in september, en in de aanloop daartoe, een andere kant van kwaliteitszorg belichten, namelijk dat je met zorg voor kwaliteit het bedrijfsrendement kunt verbeteren. Door eens kritisch en systematisch te kijken naar de verschillende onderdelen van de bedrijfsvoering kunnen onnauwkeurigheden en onzorgvuldigheden aan het licht komen die de bedrijfskosten onnodig verhogen of de bedrijfsopbrengsten verlagen. U ontdekt een verborgen rendement in uw bedrijf dat soms zeer aanzienlijk kan zijn.

Neemt u de uitdaging aan?

Uiteraard kent u uw bedrijf het best. Misschien bent u zelfs van mening dat uw bedrijfsvoering piekfijn in orde is. Toch zou ik u willen uitdagen om eens kritisch na te gaan of op verschillende onderdelen verbeteringen mogelijk zijn. Verbeteringen waarmee zonder al te veel moeite al snel een behoorlijk bedrag te verdienen is.

De reeks artikelen bieden u de mogelijkheid om de onderdelen één voor één onder de loep te nemen. U kunt daarbij ook een collega-veehouder of een adviseur inschakelen. Een zekere mate van bedrijfsblindheid komt bij iedereen voor en vreemde ogen zien vaak meer.

Wanneer u de Open dagen bezoekt, waarvoor u van harte uitgenodigd bent, kunt u uw bevindingen nog eens toetsen aan de opvattingen van de medewerkers van het PR. De verschillende thema's die in de artikelen worden besproken vindt

u dan namelijk terug in de vorm van presentaties en demonstraties. Neem de handschoen op ontdek dat kwaliteit loont en maak uw verborgen rendement zichtbaar!

Wat mag u verwachten

U weet beter dan wie ook dat de bedrijfsvoering op een melkveehouderijbedrijf uit vele onderdelen bestaat die allemaal om uw aandacht vragen. Hieruit heeft het PR een keuze gemaakt, en wel voor die onderdelen waarin op veel bedrijven kwaliteitsverbetering mogelijk is. Daarbij hebben we ook uitdrukkelijk gekeken naar het rendement dat met kwaliteitsverbetering te behalen is. Als regel is gehanteerd dat met een verbetering fl 1000,- per onderdeel behaald moet kunnen worden op een doorsneebedrijf. De volgende thema's komen de volgende maanden en tijdens de Open Dagen aan de orde.

Graslandverzorging en beweiding

Op de meeste bedrijven is vers gras en kuilgras het belangrijkste en ook goedkoopste voedermiddel. Verbeteringen in graslandverzorging, beweiding- en maaistrategie en conservering zijn dan ook al snel lonend door een hogere productie en/of een besparing op aanvullende (kracht)voeders.

Veilig werken

De veiligheid van ondernemer en gezinsleden/medewerkers in het werk op het bedrijf wordt nog te vaak veronachtzaamd. Nog afgezien van ernstiger gevolgen, kosten tijdelijke uitval en bedrijfsverzorging veel geld.

Bemesting

Door de invoering van MINAS krijgt bemesting veel aandacht. Niettemin bestaat de indruk dat er nog een behoorlijke winst te behalen is, zowel op de kosten van bemesting als op de

MINAS-afrekening. Denk hierbij aan het rekening houden met de bemestingswaarde van drijfmest, aan het opvolgen van het (nieuwe) stikstofbemestingsadvies, maar ook aan verbetering van het strooibeeld en toepassing van precisiebemesting.

MINAS en terugdringen nitraatuitspoeling

Sommige veehouders hebben inmiddels in de portemonnee gevoeld wat het betekent om niet tijdig in te spelen op een dreigend mineralenoverschot. Wat is voor verschillende bedrijfstypen de beste aanpak om een mineralenoverschot te voorkomen en hoe kan het best worden ingespeeld op scherpere eisen ten aanzien van nitraatuitspoeling?

Jongveeopfok

Een goede jongveeopfok is investeren voor toekomstig rendement. Toch is het nog te vaak bijzaak. Verbeteringen in voeding, verzorging en gezondheidszorg van het jongvee betalen zich uit in de kwaliteit van de melkveestapel.

Ziektepreventie

Hoeveel bedrijven hebben niet problemen met uiergezondheid en klauwen? Hoe kan dit worden verminderd en de schade worden beperkt? Welke maatregelen zijn nodig om besmettelijke dierziekten buiten het bedrijf te krijgen en te houden?

Melktechniek en melkkwaliteit

De meeste problemen op het terrein van melkkwaliteit doen zich voor met groeiremmers

(antibiotica) en kiemgetal. Waar liggen de oorzaken en hoe kunnen strafkortingen worden voorkomen? Welke mogelijkheden zijn er om het melken te verbeteren en te versnellen, met het oog op uiergezondheid en melktijd?

Rantsoensamenstelling, voeropname en voersystemen

De kwaliteit van het rantsoen en de voeropname bepalen niet alleen de productie van de veestapel, maar zijn ook van invloed op gezondheids- en vruchtbaarheidsproblemen. Goed voeren is niet eenvoudig en juist hierin zit veel verborgen rendement.

Management en gebruik van informatie

Met een goed management van het melkveebedrijf is veel te verdienen. Naast de informatie van eigen bedrijf, via een bedrijfsmanagementpakket, komt er veel informatie beschikbaar van toeleveranciers, afnemers en dienstverleners. Al deze informatie moet worden omgezet in bewaking en, zondig, bijstelling van de bedrijfsvoering, de bedrijfsinrichting en de bedrijfsontwikkeling. Wie en wat ondersteunt u daarbij en wat zijn de toekomstige ontwikkelingen?

Ten slotte

Hopelijk hebben de genoemde aspecten van de bedrijfsvoering u voldoende aangespoord om het verborgen rendement in uw specifieke bedrijfssituatie te willen ontdekken en te verzilveren. Volg de artikelen en bezoek de Open Dagen in september! Dit jaar worden de Open Dagen in zijn geheel op de Waiboerhoeve gehouden.

Open dagen PR 1999 op de Waiboerhoeve

Woensdag	22 september	Scholendag
Donderdag	23 september	Donateursdag
Vrijdag	24 september	Veehoudersdag + themadag Low-input schapen
Zaterdag	25 september	Veehouders- en burgerdag + themamiddag vruchtbaarheid paarden